

[Kai Moltke.]

truer en væsentlig del af kloden, tror jeg også, det ville være letsindigt at blive stående ved gamle opfattelser og gamle konceptioner.

Vietnamkrigen gælder ikke alene disse brydninger, om den ene eller den anden part skal have magten i Vietnam; det er også et spørgsmål om gennemførelsen og den loyale overholdelse af visse fundamentale, internationale aftaler og rettigheder.

Nu sagde hr. Poul Møller, at det jo faktisk var sådan, at Vietnam fortsat ikke var to, men én nation og én nationalitet, som var delt ved en vilkårligt slået kridtstreg. Hvis man læser Genèveaftalen igennem, ser man oven i købet, at det forholder sig endnu grellere med denne breddegradsgrænse; der står udtrykkeligt, at man inden udgangen af 1956 på grundlag af frie valg o. s. v. skal søge at genforene Vietnam. I stedet for er billedet altså i dag det, at der er tale om først og fremmest en amerikansk militær intervention. Nu er der nogle, der vil sige: ja men Amerika har tosidede forpligtelser, og Amerika skrev ikke under på Genèveprotokollen. Jeg har gjort mig den ulejlighed at se efter; det er fuldstændig rigtigt, at USA's regering ikke står mellem underskriverne; men det er lige så rigtigt, at den daværende amerikanske repræsentant i Genève, general Bedell Smith, underskrev en ensidig erklæring, i hvilken han forpligtede Amerika til ikke med militære magtmidler at ville indblende sig i Vietnams indre forhold. Denne tilstand varede lige nøjagtig, til Eisenhoweroffensiven satte ind i februar 1955 med den første militærmission og de første våbenleverancer til Vietnam.

Jeg hører ligesom udenrigsministeren til dem, der mener, at freden med de reale muligheder, som er til rådighed, bør genoprettes gennem forhandling i Vietnam. Dette folk har ved uafbrudt at være udsat for krigsbegivenheder siden 1940-41 lidt nok ved at være skueplads for indre magtkampe. Jeg kan dog ikke helt tilslutte mig det synspunkt, at det ikke skulle have værdi, og at det ikke skulle have nogen fredsmmission, at USA trak sine tropper ud. I sidste uge fik vi jo nogle tal, som talte deres tydelige sprog. Var det ikke nogle og tyve tusinde mand amerikanske tropper, der var til stede i Vietnam for et år siden? Nu er de

oppe på 183.000 mand. Kan man virkelig sige, at det er tilladt for USA at blive ved at lade disse tal stige på trods af Genèveaftalen, fordi de har afsluttet en vis pagt med regeringen i Saigon — hvis karakter jeg skal komme ind på — hvorimod det er et oplæg til krig, hvis f. eks. det kommunistiske Kina nordfra gør noget lignende? Kan vi have en international moral, som siger, at én stat godt må indblende sig i Vietnams indre anliggender, men at det er krigsårsag, hvis andre stater gør det? Jeg tror, det er en for letkøbt filosofi, særlig hvis vi bedømmer disse ting ud fra Genèveaftalens oprindelige ordlyd om, at der ikke må være fremmede tropper eller baser — hverken på jorden eller i form af flyvebaser — på vietnamesisk territorium. Jeg kan derfor ikke tænke mig, at der er nogen særlig realistisk baggrund for at opretholde denne stadige stigning af amerikansk indsats på vietnamesisk jord, uden at det får meget farlige konsekvenser. Hvis regeringen vil arbejde for at skabe et klima for forhandling, tror jeg ikke alene man skal tale om Nordvietnams talrige afslag, man bør i hvert tilfælde i lige så høj grad tilråde, at de amerikanske bombardementer og at den amerikanske, stadigt øgede krigsindsats i Vietnam holder op. Fredstilbud, som hver gang ledsages med, at man sender mindst 20.000 mand nye tropper, er nu ikke den mest overbevisende form for fredsvilje.

Med hensyn til styret i Vietnam kan jeg ikke lade være med at gøre opmærksom på, at den danske regering jo har skabt en manglende diplomatisk balance mellem de to dele af Vietnam. I Hanoi har vi ingen repræsentant, hvorimod vi har en i Saigon. Det skyldes det, man kalder tilhørsforholdet til den frie verden. Hvorfor fik vi ikke frie valg og en fri udvikling i Sydvietnam? Jeg vil råde udenrigsministeren til at slå op i general Eisenhowers erindringer. Det siges deri, at hvis man havde gennemført frie valg i Vietnam i midten af 50'erne, ville 80 pct. af stemmerne rimeligvis være faldet på Ho Chi Minh, hvis denne som modkandidat — hvad han jo dengang havde — havde kejser Bao Dai. Det var jo den første, som amerikanerne ydede støtte i Vietnam. Han havde ganske vist ikke sin hovedstad i Saigon, han forlagde residensen til Monte Carlo, hvor han brugte landets pengemidler. Så skørt var for-